

De Zender ***

Jaap Spijkers (links) en Stefan de Walle in De Zender.

Foto Sanne Peper

De opstand op een tv-redactie is soms grimmige satire. Een sterk geacteerd sluitstuk van een vierluik over revolutie.

Het begint lekker, met mediamannen van de oude stempel, vol bravoure en desillusie.

KARIN VERAART

Door Toneelschuur Producties en het Nationale Toneel. Regie: Joost van Hezik. 8/4, Toneelschuur Haarlem. Tournée t/m 28/5.

Hij is niet meer de jongste en hij lust wel een borrel. Bill McCannan is het type cynische journalist dat we wel denken te kennen: beetje uitgeblust, maar tegelijk altijd de eerste om luidruchtig zijn mening te geven (aangeschoten of niet) en vergroeid met zijn positie in medialand. Als zo iemand de zak krijgt, is het probleem evident: er is geen leven buiten het vak.

Stefan de Walle is een mooie McCannan in De Zender, theaterbewerking van de film Network uit 1976. Regisseur Joost van Hezik maakte die bewerking zelf; de voorstelling vormt het sluitstuk van zijn vierluik over revolutie, die begon met Dantons Dood in 2013. Ook in De Zender gaat het om een opstand, eentje van een anchorman die plaats moet maken voor een jongere generatie, die kijkcijfers wil en er niet voor terugdeinst integere nieuwsgaring te vervangen door

smeuïge lulkoek.

grimmige vormen aannemen.

Van Hezik voegde onder meer passages uit het oorspronkelijke, bekroonde scenario (van Paddy Chayefsky) samen en zette het einde naar zijn hand, met als resultaat een onderhoudende, sterk geacteerde 'tv-show', een coproductie van de Toneelschuur en het Nationale Toneel. Het begint allemaal met McCannan die met z'n maatje Eric Sawyer (Jaap Spijkers) en een fles drank de lege redactie op sukkel: het is gedaan, hij moet eruit. Een lekkere binnenkomer is 't: mediamannen van de oude stempel, bravoure en desillusie strijden om voorrang. Dan bedenkt McCannan een plan dat de boel voor en achter de schermen van de zender goed op stellen zal zetten.

Achter die schermen wordt de redactie bemand door babbelende redacteurs, Rick Paul van Mulligen, Laurien van Rijswijk en Mingus Dagelet, erg grappig in die bezetting. Terwijl zij niet opletten, brengt de anchorman zijn ideetje ten uitvoer: 'on air' kondigt hij zijn zelfmoord aan. Dat werkt geweldig. Binnen de kortste keren krijgt hij zendtijd om als een profeet tekeer te gaan tegen het 'onrecht' onder het motto: 'ik ben kwaad en ik pik het niet meer'. Ook het nieuws moet immers meer vanuit de onderbuik komen, liefst gebracht als amusement.

Van dat deel van de voorstelling is het smullen, actueel ook als het is. Op andere momenten is de context wel erg Amerikaans: het gaat ook over overnames (van CBN door AC&T) en dat is minder direct aansprekend. Tegen het einde zijn de scènes soms ook iets minder strak, al houdt Van Hezik - met nog een romance tussen Spijkers als Sawyer en Hannah Hoekstra als nietsontziend 'hoofd amusement', om nog een verhaallijn te noemen - uiteindelijk de touwtjes in handen. Echt bloederig wordt de revolutie niet, maar deze satire kan toch best